

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telgdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyiltéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentetlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Írások vissza nem adatnak

A „központi közigazgatás“.

Debreczen, febr. 25.

A nyul kiugrott a bokorból. Kőrössy Sándor ugrasztotta ki, a ki beszámoló beszédében ritka őszinteséggel bevallotta, hogy a kormány tulajdonképpen »köz-ponti közigazgatás«-t akar létesíteni, — a mi alatt a merev czenralizációnál egyebet nem érthetünk. Ez lenne tehát az a sokat hangoztatott s nagy garral hirdetett közigazgatási reform.

A »reform« részleteiről még eddig nem sok jutott a nyilvánosságra, — de a mit megtudtunk belőle, az elég arra, hogy az egész nemzetet fölháborítsa s elkobozni szándékolt évszázados jogainak védelmére ösztönözze. A nemzet érzi is, hogy mily veszélyek fenyegetik s az ország minden részében megindult a tiltakozás a tervezett állami közigazgatás — vagy hogy ismét a Kőrössy Sándor ur találó kifejezésével éljünk — a központi közigazgatás ellen.

Nem sokára teljes egészében fogjuk ismerni a megyei közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslatot, mert hír szerint már a jövő hét elején be fogja azt nyújtani a képviselőház elé grf Szapary Gyula miniszterelnök, kinek azon herostratesi szerep jutott, hogy az önkormányzatot megnyirbálja s a hajdan hatal-

mas vármegyéket tehetetlen, élet- és lélek nélküli gépezetté tegye.

Hire jár annak is, hogy a törvényjavaslat előkészítő tárgyalásai miatt a képviselőház huzamosabb ideig nem fog érdemleges üléseket tartani s a kormány-párt előre meg van arról győződve, hogy e javaslat minélelőbb törvénynyé fog válni, a mint ezt nem régen egy vármegyei közgyűlésen kinyilatkoztatni hallottuk.

Mi azonban azt hisszük, hogy a kormány e javaslattal olyan nagy fába vágta a fejszéjét, hogy a fejsze könnyen beletörhetik. Már is egész halommal fekszenek a kérvények a képviselőház asztalán, melyek hangos tiltakozást képeznek az önkormányzat tervezett megcsonkítása ellen s ha a kormány és többség e kérvényeket figyelembe venni nem akarja, azzal csak azt bizonyítja, hogy nincs érzéke a nemzet kívánságai iránt s nem érdemes arra, hogy az ország ügyeit intézze!

Az eddig beadott kérvények száma rövid idő alatt bizonyára meg fog szaporodni, mert nem maradhatnak némán a többi megyék, városok és községek sem. A hatalom itt-ott meggátolhatja a kérvényezést, vagy félrevezetheti a közvéleményt, de azon helyeken, hol a százados jogaira féltékeny polgárság lakik, meg kell szólalnia a nemzeti tiltakozás-

nak. Első sorban természetesen a legközvetlenebbül érdekelt vármegyéknek kell megmozdulniok, mert a veszély legelőször is őket fenyegeti. A városok felett csak azután huzzák meg a halálharangot, midőn a vármegyéket már eltemették. Az önkormányzatnak egyszerre csak az egyik kezét vágják le, a másikra csak az után kerül a sor.

Valamennyi vármegyének föl kell emelnie szavát a tervezett reform ellen, mert ebből máris tudunk annyit, hogy a vármegyék önkormányzati jogai a kormány javaslata szerint ezentul csakis kulturális, közegészségi és gazdasági kérdésekben tartatnak fenn, de ezekben is csak a hatalomnak kiterjesztett ellenőrzése mellett, vagyis, hogy a vármegyék önrendelkezési joga a szó teljes értelmében oda zsugorítatik össze, hogy cselekvési szabadságukban a hatalom által teljesen korlátozva lesznek. Olyan bilincseket raknak a hajdan erős karokra, melyek teljesen elsorvasztják azt.

A minden önálló tevékenységet elfojtó czenralizáció munkája megkezdett. A nemzetnek résen kell állania, mert a központi hatalom tultengése a szabad akaratot megbénítja, a munkakedvet lohasztja, a nemzet ereiben az egészséges vérkeringést meggátolja s előkészíti a lassu haldoklást.

A DEBERECZEN TÁRCZÁJA.

Reményi búcsu-hangversenye.

— Febr. 24 —

Búcsu hangverseny, — hattyu dal! Mily fájó érzés ez egy világhírű művésznék, kit a felvilág bálványozott, istenített — s most talán utóljára szoritja görcsösen magához szárazfáját, egyetlen hűséges barátját, kísérőjét a jóban, rosszban, öröme megosztóját, bubánata siratóját, s aztán — néma a hangszer, új gazdája kezében sir, jajgat, zokog, visszasírja régi gazdája emlékét. — Őt magát a művészt, a feledés sötét fátyla borítja majdan, s csak neve csillan föl mint a felhő mögöl kisiklott nap-sugár.

Szomorú, de való sorsa a művésznék, életében bálványkép, s ha elköltözött teremtojéhez, — ki megajándékozta isteni lényének egy porszemével — a feledés örvényébe merül.

Kiléptekor 2 koszoru s a közönség szünni nem akaró tapsa, s éljenzése fogadta. — Majd lecsendesülvén a zaj, minden ajkra mintha a halál felelme nehezült volna, oly siri csend kö-

vetkezett. Nagy pillanat! Valóban nagy pillanat, midőn 16 év után hallatja búbajos hangját az édes otthonban, az édes magyar hazában.

Mennyi édes emlék ujul föl művésznék emlékében? Keble viharzik; majd lecsendesül; s ismét sima, mint a tenger végtelen tükre.

Hatvanegy éves öreg urról már ugy véledünk, hogy az ifju tűz lassan kihál belőle.

Nem ugy van! Lelke minden hevével, szívének minden dobbanásával ellenkezőről győz meg. Ott, hol az érzelmenek ily gazdag forrása van, ott kiolthatlan tűz, szenvedély, lelkesültség honol.

Első száma *Mendelssohn* hegedű versenyeinek *Andante*, és *Finale*-ja, volt, a puritán egyszerűség ezen minta képe, mely végtelenben elvesző lágy ömlengéssel mintegy elringat, elaltat, s a zenét a maga szüzi meztelen bájában varázsolja élénk. — Végtelen finom nyirettyű vonása képes a legnagyobb pianissimokat mint lágy, édes suttogást interpretálni, s viszont, erőteljes vonásokkal, spiccatoval és flaggeolattal is rendelkezik, mint ezt a *Habenara* spanyol táncznál láttuk és hallottuk, hozzá adván az örületet scalák nuansirozott kihozását, két-

tős hangokbani cromaticus s az octáv menetek tömkelegét, mely már valóságos zenészeti szemfényvesztés. A *Pleyera*, s *Zapateado*, *Sarasate* e két hangverseny művében, az ellentétek szélsőségeit volt alkalmunk hallani. A *Pleyera*-ban Reményi egészen megnyűgözte, uralta a *G* hurt, s erőteljes, majd lágy dallamával lebilincselve tartott; míg a *Zapateado* ujjongó hangjai derült mosolyt csaltak ajkainkra. — Ez utóbbi számmal önként megjelennek előttünk a spanyol vargák egyszerű, ödöngő, humoros alakjai, tánczközbeni ujjongások, sikkongatások, s majd távolabb távolabb hallván, végre csak a szellő hoz tőlük pár töredezett hangot; itt teljes érvényre juttatta flaggeolot fogásait, végtelen pianissimokat s a spiccato vonások etudját.

Következett a Bodó Alajos zongoraművész magán productiója, *Chopin Nocturne*-jával, majd utánna *Jaderevski* Menuettjével. — Bodó ur rokonszenves megjelenésű fiatal ember, elegáns tartás, s a sablonszerű, elmaradhatlan hosszú hajjal. Fiatal ember létére művészi pályája küszöbén áll, a tehetségét tőle megtagadni nem lehet, technikája eléggé kifejlett, jó iskolára mutat, azonban mélyebben behatolni a műszellemébe, ahhoz elég érettsége még nincs

Mi pedig élni akarunk s a még nagyobb hatalom után vágyó kormány kedvéért nem áldozzuk föl nemzetünk jövőjét!

Országgyűlés. A képviselőház ülése február 24-én. A képviselőház tegnapi ülésétől, a tegnapielőtti izgalmas jelenetek után, sokan ismét parlamentáris izgalmakat vártak, melyek azonban nem következtek be, s ez képezte legelkeltebb czáfolatát annak a kormányparti híresztelésnek, mintha a tegnapielőtti jelenetek tervszerűen lettek volna előkészítve az ellenzék részéről. A karzatok és a képviselői padok egészen tele voltak már, midőn Polonyi Géza megkezdte zárbeszédét, melyet az ellenzék állandó tetszésnyilvánítása kísért. Polonyi Géza tovább egy óránál beszélt, s oly kitűnően bonczolta a javaslatot és az igazságügyminiszter multkori beszédét, hogy nemcsak mint kitűnő jogász, hanem mint szónok és debatter egyaránt nagy sikert aratott. A vágások, melyeket Polonyi az igazságügyminiszterre mért, a finom ironia, melyvel az egykori és a mai Szilágyi Dezsőt szembe állította, fájdalmasan érinthettek az igazságügyminisztert, mert egy ízben el is hagyta az üléstermet, és egy negyedóránál tovább a kormány részéről senki sem volt jelen, és senki sem képviselte a törvényjavaslatot. Kévéssel 12 óra után következett Szilágyi Dezső igazságügyminiszter polemikája Apponyi ellen. Szilágyi Dezső a fogalmaknak tühegyen való tánczoltatását a Boskói szentfénnyesztés vidám produkciója gyanánt mutogatta és az elveket, jogi tételeket, nemzetközi törvényeket, egyezményeket, Belgiumot, Marokkót, Angliát, Olaszországot, Japánt és egyebeket egymás után nyelt el, mint a bűvész a késeket, kardokat, és végtelen szalagokat húzott ki a dialektika gyűrűjéből, s végül gróf Apponyi Albertet bemutatta mint függetlenségi párti államférfit, aminek a többség frenetikusan éljenzett. Szilágyi beszédének végeztével a többség többször megújuló zajos éljenzéssel tüntetett Szilágyi Dezső mellett, mialatt az ellenzék abszolút némasággal ült és a kormánypárt tüntetését egyetlen egy hanggal vagy közbekialléással sem zavarta meg. Apponyi nem felelt Szilágyinak, hanem az érdemleges megjegyzéseket átengedte a részletes vita számára. És 1/3-kor megkezdődött a névszerinti szavazás. A mérsekelt ellenzék és a függetlenségi párt elvetették a törvényjavaslatot. A pártönkivüliek közül gr. Karolyi István a javaslat ellen adta szavazatát. — A javaslat különben 86 szótöbbséggel fogadtatott el.

Az elkéseredett kormánypárt
A kormánypárt szemében már régebb idő óta

szálka a Péchy Tamás képviselőházi elnöksége. Sehoggy sehogy sem tudják neki megbocsátani, hogy nem eléggé részrehajló s az ellenzéki képviselők jogait is tiszteli. A képviselőház hétfői ülése alkalmából is nagy hát ellene a felfortyanás. Őt, az ő gyengeségét okolják, hogy az igazságügyminiszter a zajtól vagy husz percig nem juthatott szóhoz. Hir szerint egyik tüzesvérű mameluk meg is fenyegette, hogy vagy viselje magát az ő kedvük szerint, vagy ne számítson többé az elnökségre. Mások — hir szerint — indítványt akarnak tenni, hogy a képviselőház tartson zárt ülést és intézkedjék a hasonló zajos jelenetek megakadályozásáról. Mire fog ez a mozgolódás vezetni, még nem tudni, annyit azonban konstatálunk, hogy a véderóvita idején a kormánypárt ép így panaszkodott és ép így el volt keseredve nem Tisza, nem Fabiny, nem a bécsi telhetetlenség, hanem Péchy Tamás ellen.

BELFÖLD.

A közigazgatás államosítása
ellen napról-napra szelesebb körben terjed a mozgalom. Debreczen vidékén H.-Böszörmény volt az első, mely kérvényt intézett az országgyűléshez a közigazgatás államosítása ellen. Példáját követte a közeli vidék. Berettyó-Ujfalu polgárainak kérvényét hétfőn nyújtotta be Csanády Sándor, — Csege, Földes, Kaba, P.-Ladány, Nádudvar és Tetétlen hajdumegyei községek kérvényét pedig Papp Elek nyújtotta be.

A horvát regnikoláris küldöttség
a bán és a miniszter részvétele mellett ülést tartott, melyen Egerszordorfer előadó előterjesztette a renuncium tervezetet. A horvát üzenethez tizennyolcz melléklet van csatolva. A deputáció ülései, melyeknek lefolyását titokban tartják, mintegy tizennégy napot fognak igénybe venni.

A szabadság napja. Márczius 15-ikét az idén is megüli a budapesti egyetem ifjusága. Az ünnepély megint két helyen lesz: a központi egyetem előtt és a Petőfi-téren. Az egyetemi olvasóköri bizottsága az ünnep rendezésének megállapítása tárgyában február 26-án ülést tart. Ezen az ülésen fogja kijelölni az ünnepi szónokokat is. A végleges megválasztás valamint a program összeállítása végett márczius 1-én délelőlt 11 órakor általános ifjusági gyűlés lesz a központi egyetemen.

komolyabban még úgy látszik nem gondolkozott, hogy a szerző gondolatát, felfogását, eltalálja s azt visszaadja. Nincs még kellő kifejezés játékában. — Kivált a *Chopin* ezen *Nocturnója*, szövegélés, érzélgős s a beteg zeneköltő visióinak szüleménye. — Ebben technikával brillirozni nem lehet, itt tisztán az értelmi előadásban nyilvánul a darab szépsége. — *C. M. Weber Perpetuum mobile-je* tag terti nyitott technikája csillogtatásának. A második szakaszban felvett rapszodikus kidolgozása *Rákóczi* meg tette a kellő hatást, a mennyiben itt tag terti nyílik akár egy egész tuzat zongorát agyon verni. A Reményivel előadott daraboknál szolgálatot kísérte dicséretet érdemel, mivel a solóhoz alkalmazkodni tud, nem tolja magát előtérbe, mint sok kísérő művész, kinek a hallatni vágyás a mániája.

Első szakasz után a közönség riadó tapsaira, s éljenzésére kilépett Reményi, s következő szavakat intézte a közönséghez! »Tisztelt közönség! meghatva e fogadtatás által, egész vádom megvan indulva, kívánságuknak eleget teszek, csak engedjék meg nekem, hogy tetszésem szerint válasszak előadandó darabot.« A közönség újra freneticus tetszés nyilatkozattal fogadta e hozzá intézett kéré szavakat.

A második szakaszban Reményi kezdte

játszani e régi magyar nótát: *Kis szekeres, nagy szekeres*, majd utána *Ugyan édes kománasszonyt*, hangverseny-művé ő általa átírva. — Majd utána *Fű a szívem érted falu szép leánya*. Itt láttuk a művészt érzelgőzi a hangszerével. Majd göresösen szorongatá, fojtogatá hegedűjét, s az nyögött, jajgatott, visított a kemény kez zsarnok nyomása alatt, majd ismét dedelgette, csititgatta, mint szerelmes pásztor legény duzogó kedvesét, s aztán megbekélt hegedűjével, szivere szoritva ölegette, édes, suttogó, szerelmes hangokat csalt ki belőle, kivette szerelme titkát, s édes elmerengéssel, sóhajjal vall neki viszont szerelmet, s édes boldogság tengerében usznak . . . usznak, elmulik a boru, s jó kedv váltja fel, s most a hegedű ujjong, sikít örömeiben, s a hallgató a pusztai csárdában képzeletben megelevenedett szegény legényekkel.

A közönség szünni nem akaró tapsai közt a nagy művész kijelenté, hogy eljatsza az *Egyesült-Államok* himnusát, melyet ő szerzett.

Nagy hatalom a szív rejtekében az a darab szárazfa, s az a négy hurocska. Művészünk behatol szivünk legelrejtettebb zugába, legtitkosabb kamrájába, s azt mondja: ember! neked faj valami, itt a gyógyír rája, s új Orpheuszként hangjával meggyógyít!

Tombor Aladár.

Katonai tanácskozások fognak legközelebb a fővárosban tartatni, a melyekre a közös hadügyminiszter, a vezérkar főnöke, a lovassági főfelügyelő és a műszaki főfelügyelő Budapestre érkeznek.

KÜLFÖLD.

A chillei forradalom. Buenos Ayresből febr. 22-iki kelettel érkezett jelentések szerint Pisaguánál komoly és hosszas ütközet volt, melyben a felkelőket legyőzték. — Iquipu-nél, a felkelők a és kormány csapatai között újabb összeütközés volt, melynek kimenetele még ismeretlen.

Franciaországban a köztársaság mindinkább megszilárdul. Örvendetes jelenség e tekintetben az is, hogy a kath. papság, mely eddig a monarchismus főtámasza volt, mindinkább a köztársaság felé hajlik. Franciaország 7 kerületében vasárnap képviselő-választás volt s öt kerületben a köztársasági jelöltek győztek. A többi két kerületben új választás lesz.

Portugalliában annyira elszaporodtak a köztársasági klubok s annyira fenyegetik a jelenlegi monarchikus államformát, hogy a kormány kénytelen volt valamennyi köztársasági klubot bezáratni.

Az új szerb kormány. Az új kabinet következőképen alakult meg: Pasics miniszterelnök tárca nélküli, Vuics pénzügy, Gyaja belügyi, Gyorgyevics külügyi, Gorsics igazságügyi, Nikolics közoktatásügyi, Tausanovic közgazdasági, Velimirovics közmunkaügyi és Rasa Miletics ezredes hadügyminiszter.

Bismarck a katonai becsület-bíróság előtt. A »Figaro«-nak jelentik Berlinből, hogy Bismarck herceget katonai becsületbíróság elé fogják állítani és emlékeztetni fogják arra, hogy a német katonának engedély nélkül nem szabad újságba írni. A büntetés csak erkölcsi lesz, de a lapokat, a melyek cikkeit közlik, meg fogják büntetni.

Országos tornaversenyek.

(Sz. II.) A magyar nevelési rendszerben új és egészséges irányt jelez Csáky Albin gróf közoktatási miniszternek azon kezdeményezése, hogy ezentul az iskolai ifjuság évenként tornaversenyt fog tartani. A jellem férfias irányban való képzése, a tiszta, rationalis paedagogia végre nálunk is érvényre fog jutni s a szellemet tulterhelő s a testet kizsákmányoló egyoldalú nevelési rendszerrel szakítani fogunk jóformán a tizenkettedik órában, a midőn a fiatal nemzedék nagymérvű elhatározása és egy ideges korszak sürgetőleg veti föl az egészséges reform halaszthatlan szükségét.

A miniszternek a mult év végén közzétett rendelete az új irány inaurálását jelentette. A nevelés és ifjuság minden barátja örömmel fogadta ezen üdvös kezdeményezést, mely hatalmas lendülettel tereli nevelésügyünket a régi klasszikus kor egészséges mottója felé: »Mens sana in corpore sano.«

Az első országos tornaverseny a pünkösdi ünnepek alatt tartatik Budapestben.

A miniszter által ez ügyben összehívott ankétt a nagyjelentőségű reform keresztülvitelét főbb vonásokban megállapította.

Az ankétt megállapodásai szerint a pünkösdi országos tornaversenyen részt vesz az ország összes középtanodai ifjusága, a 4-ik osztálytól fölfelé, a gymnáziumok, realskolák és polgári iskolák, továbbá a tanítóképző intézetek és felsőbb szakiskolák tanulói, a két egyetem müegyetem és akadémiák polgárai. Az ifjusági intézetek szerint a tornatanár és még legalább egy tanár kíséretében fog fölutazni Budapestre szükséges, hogy minden intézetből legalább 12 fiu menjen föl. Az ifjuság tetszés szerinti színtorna-, flanel- vagy tricó-inget fog viselni. A verseny alkalmából legalább 4000 ifjura szítmítanak.

A verseny színhelye a városligeti kocsolypályán, vagy a vérmező lesz. A győztesek kitüntetésül emléktárgyat kapnak. És pedig az

iskolák és tornatanárok diszoklevéllel, az ifjak ezüst és bronz éremmel lesznek kitüntetve.

A versenytéren gondoskodva lesz a közönség számára nézőhelyek berendezéséről mérsékelt díj mellett.

A föltuzás és fönt tartózkodás minimális költségre kerül. A vasutak mérsékelt uti jegyeket adnak, a főváros gondoskodik az ifjak elszállásolásáról. Iskolákban és tornacsarnokokban fognak szállóhelyeket berendezni. Az étkezést szintén olcsóvá teszik, sőt egészen díjtalan étkezésre is rendez be a főváros éttermeket.

A vidéki ifjakon kívül a fővárosi összes iskolák növendékei is a közepetudományi alsóbb osztályok is részt vesznek a versenyben, hogy az iskolai tornázás állapota teljes egészében föltüntethető legyen.

Az ünnepély érdekelttségét nagyban emeli azon körülmény, hogy ugyanezen alkalommal a *tornaegyletek országos szövetsége* és az *athletikai klub* szintén disztornázást rendez.

Az ügy iránti országos érdeklődést előnyösen jellemzi azon körülmény, hogy már eddig is az ország számos tornaegylete díjakat ajánlott föl s a főváros szintén nagyobb szabású díj följajánlását jelentette be.

Az ünnepély a két pünkösti napon túl még két köznapi van tervezve, tehát 4 napot vesz igénybe. Ezen idő alatt gondoskodva lesz, hogy az ifjak a főváros nevezetességeit is megtekinthessék.

Az ifjusági verseny két napot vesz igénybe s a program 11 pontból áll; a főiskolák hallgatói külön fognak versenyezni 4 pontban megállapított program szerint.

A középiskolai tanulók az iskolai tornázáson túl jól megválasztott sportszerű játékokat is fognak bemutatni.

A verseny az összes ifjak impozáns fölvonulásával kezdődik, katonazene, aztán a tornász-induló elnéklése után következnek a szabad gyakorlatok, katonai rendgyakorlatok, szuronyvívás, iskolai szertornázás, szabad gyakorlatok kézi szerekekkel, futás- és akadályverseny, gerelydobás, magas ugrás és játékok: (kötélhúzás, körróta, labdajáték stb.).

Az ankétt megállapodásai a miniszter elé terjesztetnek s azonnal megkezdődnek az első magyar olimpiád előkészítő munkálatai, az érdekelte iskolák jelentkezésre való fölhívásával.

Ujdonságok.

* **A Csokonai kör.** f. február hó 26-án csütörtökön d. u. 5 órakor a városháza nagy tanácstermében felolvasó ülést tart, melynek tárgyszorozata következő: Csiky Lajos: »Viszsaemlékezés külföldi utamra«. Boldisár Kálmán: »Mária«. Benedek János: »Csokonai szerelme«. Debreczen 1891, február 20-án Dr. Tüdös János, szakosztályi titkár.

* **Bosznia.** Az igazságügyminiszter körrendeletet intézett az összes ügyvédi kamarához, mely szerint a császári és kir. közös pénzügyminiszter átirata szerint a megszállott tartományokban újból több figyelői (Auscultent) állás fog legközelebb betölteni, évi 800 forint segélydíj mellett. Ezen állásért ügyvédek, ügyvédjelöltek és fogalmazási szakban működő bírósági tisztviselők folyamodhatnak. Folyamodók kötelesek az 1883. I. t. cz. 7 §. 2. bekezdése, illetőleg az 5. §. első pontjában előírt elméleti képzettség megszerzését, testi alkalmas voltukat és nyelvismeretüket igazolni. — ügyvédek és ügyvédjelöltek még a kamara lajstrom kivanatát és erkölcsi bizonyítványt esatolni. A kérvények a megszállott tartományok országos kormányához czimezve legkésőbb f. évi február végeig közvetlenül a csász. és kir. közös pénzügyminiszterhez küldendők fel.

* **Az áruló bunda.** A II. ker. kapitányság előtt titokzatos és érdekes ügy került szőnyegre. Egy kis-pécsi gazdának a múlt héten legett 20 láb hosszú csürje, de hiába nyomozták, a gyujtogatónak bottal üthettek a nyomát. Mert hogy gyujtogatás volt, az abból gyanítható, mivel a gazda drága bundája, mely a csürben volt a gyujtogatás után eltűnt. A jó madár vitte el kétségkívül. Ma Debreczenben a károsult gazdát nagy öröm érte. A

bundáját egy kis-pécsi tekintélyes egyéne felfedezte, a ki szintén itt járt Debreczenben. Azonnal feljelentette őt a II. ker. kapitányságnál, mely megindította a szigorú vizsgálatot. Ha a bunda mostani tulajdonosára kisért a gyujtogatás és a lopás, nagyot fog bámulni Kis-Pécs lakossága. — Otthon valószínűleg nem merte hordani a bundát az állítólagos gyujtogató tolvaj, de úgy tett mint a cigány a lopott sapkával, a mit csak éjjel viselt, ő is csupán »külföldön« merte a bundát hordani, azt híven, hogy itt úgy sem ösmer rá senki.

* **Simor primás és a lábszj.** A boldogult főpap tudvalevőleg egy cseppet sem restellte csizmadia származását, s ezt akárhány-szor elő is hozta. Történt, hogy az érseki népiskola egyik tanítója egy növendéket elpáhol. A megfenekelt fél egyik bazilikai sekrestyés fia lévén, a felfortyant apa, egyházi állásának fontos érzetében, egyenesen a primáshoz állított be panaszával. Türelmesen hallgatta végig a furcsa panaszt az öreg ur, mely után a jámbor sekrestyés fejére a következő szentenciát olvasta: »Látod fiam, az én apám gyermekkoromban nem egyszer vert el a lábszjival, mikor azt megéredtem és — primás lettem. Ha az a tanító elverte a fiadat, jól tette, mert bizonyosan rászolgált. És most hord el magadat s mások ilyen panaszokkal itt ne látatlankodjál.«

* **A népfelkelő tisztek figyelmébe** ajánlja a debreczeni katonai ügyosztály, hogy új ajánlati lapjaik átvételénél a régít visszadni sulyos követelmények terhe alatt kötelesek.

* **A vörös-kereszt-egylet** tudatja mindazokkal, a kiknek beteg-ápolónőre van szükségük, hogy az iránt Váradi Szabó Jánosné urhölgyhöz forduljanak, ki ez ügyben szivesen ad felvilágosítást. Tudatja továbbá az egylet, hogy egy nő jár városunkban, ki a vörös-kereszt-egylet ápolónőjének mondja magát, — ez azonban nem felel meg a valóságnak, mert a vörös-kereszt-egylet ápolónője Somossy Józsefné és nem más. Ápolónő csak az lehet, a ki Váradi Szabó Jánosné urhölgynél be van jelentve.

* **Népesedési statisztika.** Debreczenben ez évi február 15-től 21-ig született: törvényes fiú 26, leány 17, törvénytelen fiú 3, leány 6. Halva született 4 fiú és 2 leány. **Meghaltak:** Szilágyi Gyula 2 hét, ref. velesz. gyeng. Kerékjártó Jánosné 68 év ref. tüdőb. Kiss Sándor 59. év ref. szervi szivbaj, Szücs Jánosné 72 év agykór, özv. T. Szabó József 90 év ref. agykór, Szokola András 29 év róm. kath. tüdőgümőkór, V. Kozma Margit 3 hét r. kath. velesz. gyeng., Juhász Balint fél év ref. velesz. gyeng., Diószegi István 4 év, ref. agykór, Ungvári György 6 év 6 hó ref. troklob, Janoveczky ? halv. szül. Dalmi István 2 hó, ref. göresök, Szentpéteri Juli 5 év ref. agyhártyaláb, Bör Ferencz 54 é. ref. gyomorrák, Nagy István 20 év ref. gyomorrák, Nagy István 20 év ref. szervi szivbaj, Flórián János 54 év ref. agyszélhűdés, Juhász István 3 hét ref. belhurut, Veres ? halv. szül. Benczi Kálmán 42 év. tüdő ümőkór, Gyökös György 70 éves ref. gutaütés, özv. Huse Istvánné 80 év ref. agykór, Nagy Illés 42 év ref. agykór, Kordos ? halv. szül., Szigágyi ? halv. szül., Sivó György 87 év. ref. agykór, Révész Vilmos 18 év. kath. hagymáz, Kallai József 19 év ref. tüdőgümőkór, Kelencsák Szeréna 1 év kath. himlő.

* **Örültek a kapitány előtt.** Tegnap két érdekes vendége volt a II. ker. kapitányságnak. A rendőr egy rongyos ruhájú fiatal embert vitt be oda, mert az »bolondozva« járt-kelt az utcákon. A vallatásokból az tűnt ki, hogy a fiatal ember vagy örült, vagy pedig ügyesen tett. Nevét nem mondta meg, hiába faggatták. — A másik pedig egy oláhczigányserű alak. Ez is bolondozott az utcán, azért került a kapitányság elé, kinek mikor kiletéről kérdezősködtek tőle, azt felelte:

- Én madárka vagyok.
  - Honnan jöttél.
  - Ónodtól idáig repültem.
  - Hát az anyád.
  - Az meg Tóthé.
- Mindkét örültet megfigyelés alá vették.

* Gyermek, mint teherszállítvány.

Bristolban e napokban a délben Londonba menő gyorsvonat indulása előtt egy egészen fiatal nő lepecsételt kosarat adott fel. A ládák és bőröndök közé helyezett kosárból azonban még a vonat elindulása előtt gyermekírás hallatszott, minek következtében felbontották a kosarat és egy szénára fektetett, jól táplált, üde szép leánygyermeket találtak. A kicsike szép tisztán volt öltözve, szájában egy szopó üveg csöve volt, mellére pedig egy horiték volt erősítve e fölirattal: »A kedves kis Eva Blanche, mint »Valentine« megy az atyjához, 1891. január 11-én született. Nem bírom elartani, a miért is neked küldöm, a ki jó módban vagy.« A Valentine-nap Angolországban ugyanis szerelmes levelek és névtelen tréfás küldemények továbbítására szolgál alkalmul. A kosárnak olyan készüléke volt, mely a gyermeket a szükséges léggel ellátta. A kosár födelén egy southkensingtoni ur czimzése volt olvasható. A vig és egészséges gyermeket a bristol kórházban helyezték el, míg a szüleit kifürkészik.

* Ingatlanok forgalma.

kir. törvényszék mint telekvi hatóságnál f. év febr. 14—21-ig. Szliuka István veszi özv. Nagy Józsefné Fodor Zuzsanna újföldét 210 frtért. Balla Piroška Nagy Lajosné, veszi Balla Eszter Diószegi Istvánné és társa háza, ondódi és új földé $\frac{2}{3}$ részét 2133 frt 34 krért. Krieger Mária veszi Gáborné, Tóth Sára házastelke egyrészét 1200 frtért. Bencze István és Neje Nagy Juliánna veszik Kádár Mihály és neje Balogh Juliána csapó-kerti szőlőjét 400 frtért. Burai Ferencz és neje Kovács Mária veszik Szekeres István és neje Nagy Juliána házat ondódi földével 1475 frtért, Vilmányi József veszi Vilmányi István és társa újföldét 2300 frtért. Vilmányi József veszi özv. Vilmányi Janosné Faragó Mária újföldét 50 frtért. Vágó Ilona veszi Vágó Márton öt illettő részét 500 frtért. Özv. Horogh Józsefné Ungvári Zsuzsanna veszi Bihari István és neje Baranyi Juliánna házat 3800 frtért. Jobbágy János és neje Kiss Juliánna veszik Szücs Jánosné Főris Juliánna ugyanis mint gyám és társa háza $\frac{7}{8}$ részét 507 frt 50 krért. Szilágyi Sándor és neje Kocsis Zsuzsanna veszik Szücs István újföldét 80 frt 26 krért. Fodor Erzsébet veszi Márton József és társai házat 1400 frtért. Korniss Ferenczné Dogály Irma veszi Fabriczius Gézané Rickl Róza házat 18000 frt.

* **Gyászjelentés.** Simonffy István és neje Farkas Irén mint szülők: Farkas Albert és neje Hunyady Karolin mint nagyszülők; Kovács Emília és Kovács Karolina mint testvérek; fájdalomtelt szívvel tudatják kedves kis leányunknak, illetőleg unokánknak s testvérünknek *Simonffy Margitnak* folyó hó 24-én reggeli 6 órakor rövid szenvedés után, életének 6-dik havában történt gyászos elhunytát. A drága kis halott hült tetemei f. hó 26-án délelőtt 10 órakor, a Péterfiai-utcza 811. számú háznál, az ev. ref. vallás szertartása szerint tartandó rövid ima után, a Czegléd-utcza sarkertben helyeztetnek el örök nyugalomra. Debreczen, 1891. február 24. Beke lengjen a korán elköltözött kedves gyermek hamvai felett!

* Apróságok.

Kevesebb is meglepszik. Pinczernő a belepő vendégnek: Parancsol valamit? Vendég: Egy csókot szép kisasszony. Pinczernő: Az nem kapható. Vendég: Akkor kérek sonkás zsemlyét.

Babyloni zavar. 1-ső hölgy; Kolumbus kardja függ felettem. 2-ik hölgy: Talán Damokles tojását akarta mondani?

Aprómarhák. Tanító: Számlálj elő nekem néhány aprómarhát. Tanítvány: Kis borju, kis malacz, kis csikó.

Ez is meglepetés. A. Te! mivel leped meg a feleségedet születésnapjára? B. Józanon megyek haza.

* **A megszurtt tanuló.** Tegnapelőtt a kollegiumban történt véres eset áldozata *Szita József* gymnasiumi tanuló már jobban érzi magát. A főiskolai közkórházból lakására szállították. Ma arról értesülünk, hogy nem Báthori, de *Budai Gyula* szurta meg őt véletlenségből. Az eset, több szemtanu leírása szerint következőleg történt: Budai rugós bieskájával sokszor tréfált osztálytársaival. E bieskának az a tulajdonsága van, hogy egy kis gomb megnyomása által hüvelyébe szalad. Budai tegnapelőtt is tréfálkozott késével s midőn Szitához dőött vele, ujjá lesiklott a kés gombjáról, miáltal be nem esukódhatván, a kés pengéje Szitát a lapoczká alatt megsebezte. Budai sirva maga jelentette föl az esetet, úgy, hogy nem annyira büntetésre, mint megnyugtatóra volt szükség.

* **Öt éves életmentő.** Miersdorfban, mint egy berlini lap írja, Gnädig kocsis öt éves fia megmentette két testvérkéjének életét. Hogy megtalálja az ágy alá gurult golyóit, gyufát gyújtott és pedig oly vigyázatlanul, hogy a szalmazsák lángra kapott. A gyerek belátta, hogy már nem képes eloltani a tüzet; kapta kis hugát, ki kíváncsian bámulta a lángokat; levette a ház elé. Aztán visszasietett a szobába, hol a füsttől alig látott, odahatolt eszesemő testvérkéje gyermek-kocsijához és azt is kihuzta. A derék gyermek ezután vizet merített és ismét a szobába akart sietni, de ekkor már odaérkeztek a szomszédok, kik a tüzet eloltották.

* **Pinczerek táncvizigalma.** Meghívó a debreczeni pinczerek betegápoló és segélyező egylete által 1891. évi márczius hó 12-án a »Margit«-fürdő disztermében, a pinczerek betegápoló és segélyező egylete és az E. M. K. E. javára tartandó zártkörű táncvizigalomra. Weber Izidor b. elnök, Csanádi Ede b. jegyző, Privitzer József b. pénztáros, Winkler Mihály b. ellenőr. Rendező bizottsági tagok: Deutsch Ignác, Deutsch Jakab, Dávid István, Elsner Henrik, Eckamp Gyula, Freudenfeld Rezső, Grünwald Jenő, Glück Adolf, Glück Leopold, Glück Henrick, Hecht Isidor, Heregi János, Lendbauer Kálmán, Léb Pál, Márkus Jenő, Nemet András, Papp László, Rechnitzer Rosenberg Simon, Ullmann Károly, Vilmos Ferenc, Weiss Izidor. Belépti díj személyenként 1 ft. Családjegy 3 személyre 2 ft. Jegyek válthatók: Kovács Antal (Ipar és kereskedelmi bankház), Beke László urak üzletében, Lendbauer Kálmán ur kávésnál (Csapó-utca, »Páris«-kávéház), Glück Adolf pinczér-egyleti ügynökénél, a »Bika« szálloda éttermében levő főpinczérnél, a táncvizigalom estélyén a pénztárnál. Zenekar: Rácz Károly zenekara. Kezdeti esti 8 óraker. Felülízetések köszönettel vételnek és hírlapilag nyugtáztatnak.

* **Lövöldöző Rómeó.** *Welenzky* Mátyás állapota már annyira megjavult, hogy ma délután kifogja őt hallgatni a királyi törvényszék.

* **Nyulfogdosás.** Franciaországban nagyon megcsappant a nyulak száma, s a hiányt úgy akarják pótolni, hogy Magyarországból visznek tenyész-anyagot. — Bihar megyében a kistelki uradalomban fényesen sikerült a nyulfogdosás, 1500 nyulat fogtak össze, melynek 95 százaléka baj nélkül ért rendeltetési helyére és lett a magyar nyulból — francia nyul. — Csehországban is összefogdosnak egy pár ezeret, de ezeknek csak 85 százalékát sikerült külföldre szállítani. Lám, nálunk a nyul is vitéz, mint másutt.

* **Halálozás.** Katz Mihály, a maga valamint neje született Ederer Emma, gyermekeik: Iren és Jolán, egy a testvérek és egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja felejthetetlen édes anyjának *Katz Henriknek* folyó 1891. évi február hó 24-én, délelőtt 10¹/₂ óraker, hosszas szenvedés után, életének 74-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. Hült tetemei folyó 1891. évi február hó 26-ik napján, d. u. 2¹/₂ óraker fognak a kis-várad-utcai Bulszter-féle házból a helybeli izz. sirkertbe kivitetni, mely végtisztességtételre a rokonok, barátok és ismerősök bánatos szív-

vel meghívotnak. Debreczen, 1891. február hó 24-én. Béke hamvaira!

* **Színház.** *Góth Sándornak*, szintársulatunk kitünő ifju tagjának holnap lesz a jutalomjátéka »Hamlet« czinszerepében. Felhívjuk e jutalomjátékra olvasóink figyelmét s reméljük is, hogy a tehetséges ifju művész, ki hivatottságának a Reményi hangversenye közben előadott kis vigjátékban is fényes bizonyosság adta: a debreczeni közönség részéről méltó elismerésben fog részesülni.

* **Erdélyi utamból.** czim alatt lapunk mai számának csarnok-rovatában igen érdekes utleirást kezdünk meg Bay Ilona urhölgytől, a kiváló írónőtől. A történelmi adatokkal átszőtt utleirást ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* **Pujka-tolvaj.** *Csékly* Mari 12 éves leánya belopózott a nagy-hatvan-utczai 1863. sz. házba s az ólból egy pulykát elvitt, aztán ismét visszament, de mikor a másik pulykát is vinni akarta, megfogták őt és a rendőrség elé vitték. Ott azt mondta, hogy az anyja biztatta a lopásra, mit azonban eddig még nem lehetett bebizonyítani. Az ellopott pulykát sem találják sehol. A rendőrség a vizsgálatot folytatja.

* **Az erdei fák életkora.** Kener tanár. »Pflanzenleben« czimü műben; a fák legmagasab életkorát tekintve, következő adatokat ad: A Cypressus (*Cupressus fastigiata*) él 3000 évig, a tiszafa (*Taxus baccata*) 3000, a gesztenye (*Castanea vulgaris*) 2000, a tölgyfa (*Quercus pedunculata*) 2000, a libanoni cedrus (*Cedrus Libani*) 2000, a fenyő (*Abies excelsa*) 1200, a hársfa (*Tilia grandifolia*) 1000, a czirbolya fenyő (*Pinus Cembra*) 500—700, a veres fenyő (*Pinus silvestris*) 570, a nyárf (Populus alba) 500, a bükfa (*Fagus silvatica*) 300, a kórisfa (*Fraxinus excelsior*) 200—300, a gyertyánfa (*Carpinus betulus*) 150 évig él.

* **Erzsébet kávéház.** Glück L.-nek lapunk mai számában közölt hirdetése föl hívjuk olvasóink figyelmét.

Reményi Debreczenben.

Reményi Ede, a magyar zené legnagyobb elő művésze, »a hegedű- király«, mint nevezni szeretik; városunkban ünnepeletés és hódolat közt tölti most művészi körutjának pár napját.

A legnagyobb magyar város megmutatja halájt és tiszteletét a legnagyobb magyar hegedű-művész s zene-költő iránt.

Fogadtatása, körünkben időzése nem a külső fény és káprázat szokásos jeleivel; hanem a nagy magyar város híréhez, puritán egyszerűséghez méltó benső szeretet kifejezéseivel bír. Nem is lehet az másként és Debreczen falai közt: a szabadság városában.

Lapunk kiváló szakkritikusa mai tárczánkban Reményi egész művészi nagyságát felőléző czikkben emlékezik meg tegnapi első hangversenyéről, e helyen — az újságok szerény krónikása: Reményi itt létének egyéb mozzanatairól, ünnepeletéséről fog megemlékezni, úgy, a mint az végbement.

Évtizedek óta nem látott a debreczeni színház oly impozáns művelt közönségét, mint a milyennel Reményi tegnapi első hangversenye a debreczeni színház minden zeget-zugát benepesítette.

Debreczennek s vidékének művelt társadalma szorongott ott tegnap; s még a karzaton is a legdistingváltabb közönséget láthatuk, kik egyéb hely hiányában oda mentek, hogy ott hallhassák és figyelhessek a lánglelkű művész mesteri játékát.

Ünnepélyes csend s feszült figyelem közt lépett a szinpadra Reményi Ede, egy fiatal zongora-művész *Bodó Alajos* társaságában. Szűnni nem akaró tapsvihar és éljenzés s két dízes koszoru üdvözölte a vendéget; az üdvözölő zaj lecsillapulta után siri csendben kezdte meg játékát s hallgattuk őt áhitattal, majd elragadtatással s minden egyes zene-darab után kitört a lelkesedés tomboló vihara.

Maga Reményi elfogultan rebegett pár szót a közönséghez, kijelentve, hogy »e meglepő fogadtatás arra indítja, hogy programját még pár számmal megtoldja.«

Remek »szabadságdala«, melyet az észak-amerikai köztársaság polgárainak írt és dekálált: leirhatatlan hatást keltett. A taps és éljenzés oly impozáns volt, hogy Reményi arczán a meghatottság tükröződött vissza, kezeivel intett köszönetet az elragadtatott közönségnek.

Színházból kijöve telekor megújult a tiszta, tiszta zaj s fokozódott ez a »Bika« nagy életében, midőn az ott összesereglett ünneplő társaság körében megjelent.

A »Bika«-ban rendezett társas lakoma fényesen sikerült. A siker annál fényesebb volt, mert senki sem rendezte. A Reményi nevének varázsára megjelent ott Debreczen legnagyobb közönsége, úgy, hogy a nagy terem alig volt képes az ünneplő társaságot befogadni.

Az emelkedett hangulatot fokozták a lelkes felköszöntők s a Rácz Károly kitünő muzsikája.

Az első felköszöntőt *Vértesi Arnold* mondotta. Megemlékezett arról, hogy 20 év előtt zendült meg utoljára köztünk a Reményi varázshegedűje, midőn a zsarnokság elnyomása után némileg föllélegző nemzet az ő művészetének fölviányozó hangjaiból szabadság- és hazaszeretetéhez új erőt merített. Eltelt a legnagyobb élő zene művészt, a lánglelkű magyar honfit.

Sesztina Lajos, mint a zenede előnöke, a zenede nevében üdvözölte Reményit, mint a zenede egyik alapítóját, ki nemcsak 2000 ft alaptőkével járult a zenede alapításakor, hanem alaptőkéjéhez, hanem egy hegedűvel is megajándékozta, melyet a zenede ma is kegyetes tisztelettel őriz.

Simonffy Imre Debreczen sz. kir. város polgármestere üdvözölte Reményit, midőn Debreczen vendégét s azt kívánta, hogy mostani körutja ne »bucsu-hangverseny« legyen, hanem hozza őt az Isten mielőbb vissza kép hazája földjére.

Ezek után *Reményi Ede* szólt föl s feszült figyelem közt a felhangzott felköszöntőkre válaszolt. Beszédét hevenyészten leírás szerint a következőkben közöljük:

»Tisztelt barátim!

Mindenekelőtt azt kell előre bocsátanom, hogy némi habozással próbálkozom most meg beszéddel, mert — a mint vehetik is észre — náthás vagyok. Csupa szerencse, hogy muzsikálnom, és nem énekelnem kellett (Általános derültég.)

A t. polgármester ur szíves volt felemlíteni, hogy 20 év óta nem jártam már Debreczenben. Hát ez igaz. Legalább nem foghatják rám, hogy tolakodó vagyok.

Felemlítette a t. polgármester ur azt is, hogy az én mostani körutam »bucsu hangverseny«-nek van elnevezve. Ki kell jelentenem, hogy erről én mit sem tudok s hogy azok a rendezők, kik mostani magyarországi körutam intéztek, ezt egészen önkényesen mondták. De hát ez néha így szokott történni: de nobis — sine nobis! Pedig annyira nincs szándékom »bucsuzni«, hogy mihelyt befejezem újabb amerikai hangverseny-körutamot, mely 224 egymás-után következő estére fog terjedni (ott vasárnap nem muzsikálunk): haza jövök Magyarországra s itthon is fogok maradni. (Általános éljenzés.)

Vértesi Arnold kedves barátom szólt arról, hogy én tanítanám a hazafiságot. Ez a fiál' istennek: e helyen nincs szükség; de meg láttam szükségét még eddig seholsem, mert mióta magyar földre léptem: ki nem fogytam az elfoglaltságból, annyi jelelval talalkoztam a meglepő lelkes fogadtatásnak. A mai este is egyike lesz legszebb emlékeimnek s bizonyosság az önök hazafiságának.

Debreczenért írtém poharamat. Virágok zék sokáig ez a magyar református város (Viháros éljenzés és taps.)

Még egyet el kell mondanom; azt, hogy alapító lettem a debreczeni zenedében. bizony már-már elfelejtettem, de hogy most felemlítette *Sesztina t.* barátom, újra visszaemlékezem rá. A hegedűt azonban csakugyan elfelejtettem: holnap elmegyek és meg fogom említeni. Szóltak még ezután *Márk Endre*

városi dalárda nevében s Nagy Zsigmond főiskolai tanár, ez utóbbi gyűjtő hatású szép felköszöntője általános tetszésben részesült.

Rácz Károly muzsikája szépen zengette ezalatt a józsu magyar nótákat. Reményinek nagyon megtetszett a cigány zene s a Karoly által bravourral játszott Rákóczi-indulót ő is megtapsolta, sőt magához is intette a boldog primást, a ki most tette le az igazi exáment.

— Parancsol »felséges uram?« — kérde Károly.

— Hát maga is így szólit? — szól molyogva Reményi. Hát játsza el az én nótámat, azt, hogy »Huzzad csak, huzzad csak keservesen.«

Olyan lélekkel nem is igen játszott még Rácz Károly.

Éjfel után vonult vissza Reményi a társaság harsány eljenzése között.

Lapunk tudósítja ma délből fölkereste az ünnepezt művészt a »Bikában« levő szállásán. E látogatásról holnapi tárczánkban fogunk részletesen megemlékezni, ma csak annyit jelzünk, hogy Reményi a debreczeni fogadtatással nagyon meg van elégedve s tudósítónk előtt ennek ismételtén kifejezést adott.

A mai nap folyamán többeket meglátogattott, Révész Bálint püspököt, Dégenfeld József gróf főispánt, Simoffy Imre polgármestert. Ma esti hangversenye után a főispán vendége lesz.

Ma d. u. 4 órakor Reményi a főiskolában megkoszoruzta a Petőfi-szobrát.

(B—s.)

Gondolatok.

— Nem vagy boldog? S ugyan miért? Kedvesed megcsalt! Örülj balga ember s vigasztalódj, hogy utánad más is így jár!

— Ember járj egyenes uton, így lassan, de tiszta érsz czélodhoz.

A gyermeki szeretet fenséges, de nem meglepő. Legalább ez a: morál. De sablon-szerű korunkban, hol a szülők nem gyermekeket, hanem majmokat nevelnek, csoda-e, ha ezeknél a majmoknál szükséges érzélem nincs meg? S ha van, hát meglepő!

— Ha szerelmes vagyok: iszom mert szeretek. Ha csalódom: iszom, hogy minek szerettem! Szegény balga! hogy nem tudom az arany középutat megtalálni!

Kritizál mindenki: okos, ostoba. S ez jól van így, mert ha senki sem kritizálná a másikat: lassankint bolondságokba temetkezének. Így? A saját hibáink járt ut a más szerűs kertihez — de a melyen ha ez a más jár: mégis göresöket kapunk.

Apát keresnek.

Fiatl leányzó állott a szegedi járásbíró-ság előtt. Együgyű arca, ügyetlen, lomha taglejtése és hápogó, nyafogó hangja egészen a libára emlékeztetnek. Majdnem bokáig érő nagy kendő van a tömzsi kis leányon, s amint beszélt, sirásra huzódik az ajka.

— Ide utasított egy ténstur.

— Mi a panasz, ki vele?

— Van egy kis gyerekelem.

— Tartásdíjat akar számára megítélni?

Irul-pirul a leány s eltakarja arcát a kendővel.

— Most már nem segítünk a sirással. Ne sopánkodjék, mondja meg, kit kell a tartásdíj-ért elitélni.

A leány ismét lehuzza a kendőt arcáról s elszámlál öt férfi nevet.

A jegyző e közben leteszi a tollat, hallgat és vár türellemmel, mikor lesz vége a hosszú névsornak. Mikor aztán végigszorolta a leány:

— Géza urfi, Béla ténstur, György ur, aztán a nagy tekintetes ur, az István, meg az »öreg«, a Pál ur, a jegyző fölugrott.

— Hát ki ez a sok ur?
— Asztaltársaság a felsővároson, a C. vendéglőben.

— És kicsoda maga?
— Én Bogár Juli vagyok, az ételt szolgál-tam föl a tekintetes uraknak.

— Ah! De ugyan kérem nevezze meg már azt az urat, akit el kell majd ítélnem.

Bogár Juli szemét elfutja a köny s sirásba fuló hangon selypiti:

— De most már én se tudom, a tizenhat közül...

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Szerdán 1891. február hó 25-én:

Reményi Ede

II-dik HANGVERSENYE.

Bodó Alajos zongoraművész közreműködésével két szakaszban.

MŰSOR:

I. Szakasz.

1. *Allegro molto appassionato* (a hegedű-versenyből) *Mendelssohn*. Előadja *Reményi Ede*.

2. *Magyar népdalok* átirta *Reményi*. Előadja *Reményi Ede*.

3. a) *Nocturne* (Fis dur) *Chopin*.

b) *Mazourk* Godard Előad. *Bodó Alajos* ur

4. a) *Canatina*. *Raff*.

b) *Mazurka*. (B dur) *Chopin*. Előadja: *Reményi Ede*.

Az első és második szakasz közt:

A fal tövében.

Vigjáték 1 felvonásban, írta: Najac Emil.

SZEMÉLYEK:

Gabrielle — — — — — Palotai P.

Tristan — — — — — Göth S.

Kertész — — — — — Szabó L.

II. Szakasz:

5. *Valse*. (E dur) *Mozkowsky*. Előadja *Bodó Alajos* ur.

6. *Magyar népdalok*. Átirta *Reményi*. Előadja *Reményi Ede*.

7. *Caprices*. *Paganini*. Előadja *Reményi Ede*.

Holnap, csütörtökön, 1891. február hó 26-án páratlan bérletben, Göth Sándor jutalomjátékául:

HAMLET.

Irodalom és művészet.

Sztrájk a színpadon. Furesa módon akarták kicsikarni a gázsí-emelést a bolognai Teatro Brunetti művészei. E hó 14-én a mondott színházban a »Gioconda« című operát adták. Midőn a második felvonás megkezdődött, valamennyi kardalos a színpadra lépett, de a dal — torkukban maradt. Vonakodtak énekelni és coram publico tárgyalni kezdtek a fejét vesztett igazgatóval a hátralakos gázsí és fizetésemelés miatt. Alig értek e tárgyalások örvendetes véget, midőn a zenekar is pucscsot rögtönzött. A muzsikusok hónaljuk alá vették hangszerüket, a karmester beszédet intézett a közönséghez és felszólította azt, hogy egy szívet-lélekkel keljen fel helyéről és hagyja el vele együtt a házat. Erre éktelen zaj keletkezett. A magas Olympusról hangzott alá e kiáltás: »Tovább játszani!« A páholybérlek követelték így. A zenekar nem tágitott, az igazgató sem engedett s így az előadás még a vége előtt véget ért, a földszinti jegyek tulajdonosai pedig pénzeiket kérték vissza. Ekkor megjelent a rendőrség s a tragikomikus jelenetnek véget vetett.

Munkácsy tiszteletdíja. Munkácsy Mihály világhírű művész hazánkia tudvalevőleg az épülésben levő új országház képviselő-házi terme részére nagyszabású képet fest, mely a honfoglalás tényét fogja megörökíteni. A művész és az országház építő bizottsága között létrejött a szerződés, melynek értelmében a nagy mester e műveért kétszáz ezer frank tiszteletdíjat fog kapni.

— Egy német tudós ünneplése.

Helmholtz, a berlini egyetem tanára s a nagy-névvű természettudós ez évi anguszthus 31-én tölti be életének 70-ik évét. A tudós jubileumának megünneplésére természettudósokból nemzetközi bizottság alakult, mely elkészíteti Helmholtz szobrát s nevérol alapítványt tesz a fizika terén magukat kitüntető szakférfiak jutalmazására. Szily Kálmán, az akadémia főtitkára és Jendrassik Jenő egyetemi tanár, mint a nemzetközi bizottság tagjai, most adakozásra hívják föl a nagy tudós magyarországi tisztelőit. Az adományokat az orvosi szaklapokban fogják nyugtáztatni.

Uti rajzok. Nagyváradon K. Nagy Sándor

»Párisból haza« cz. utirajzai, a napokban ön-álló kötetben jelentek meg. Szerző az utleírás terén már oly jó nevet vívott ki magának, hogy ezen újabb kiadását az olvasó közönségnek ajánlanunk felesleges. Rendkívüli *szorgalmas gyűjtő, gondos megfigyelő és ügyes leíró*, sok olyat lát, mit más utazó észre sem vesz; a kulturintézetek, templomok, iskolák, tudományos gyűjtemények, történelmi nevezetességek az ő ellénk tolla alól mind megannyi értékes tárgyak kerülnek az olvasó képzelete elé, olyanira, hogy az, ki az ő utmutatása nyomán utra indul: bizvást használhatja utirajzait kauluzul. S éppen ezért uti élményei nem effer értékűek, hanem állandó becses el bírnak. E legújabb kötetében (176 oldal) keleti *Franciaországot, Schweiz-ot, Karinthiát és Steyerország* legszebb vidékeit írja le, kiváló pontosságga és lelkiismeretesen gyűjtött adatokkal. Á fűzethez névmutató és tartalomjegyzék is van csatolva, mely nagyban megkönnyíti az egyes helyek felkeresését. Dicsérettel kell megemlékeznünk a csinos czimlapról és egy Innsbrukkot, Luzern és Zürich városokat ábrázoló tájképről, melyek *Paur Géza* ifjú festő tolla alól kerültek ki. A 8-ad réti fűzet Nagy-Váradon *Lang József* könyvnyomdájából került ki s csinos, izléses tiszta nyomása előnyére válik a munkának. Jó lélekkel ajánljuk a t. olvasóközönségnek. Ára 1 frt.

TÖRVÉNYSZÉK.

A színésznő gyilkosa. Barkeniev Sándor hg volt gárdahuszártiszt bünpörét, aki *Visznovszka* Máriaismert színésznőt lelőtte, Varsóban három napi tárgyalás után befejezték. A törvényszék Barkeniev Sándor volt gárdahuszártisztet *Visznovszka* színésznőnek hirtelen felindulásban elkövetett meggyilkolásért *nyolcz évi kényszer munkára és összes jogainak elvesztésére* ítélte.

CSARNOK.

Erdélyi utamból.

(Bucsestől—Segesvárig.)

Írta: *Bay Ilona*.

Az öreg Bucses havas ágazatai a Struga, a Gaczon, Kommando, az 1715 l. magas Salemu majdnem egész éven át hó-takaró alatt fehérlő, felhőkkel ölelkező ormai mindinkább a távol ködébe borultak előttem, s Erdély egyik legfestőibb fensikjába fordultam be; ama szép tágas völgy hátterén Hétfalu elzárt épületei, sugár tornyaival, az erdélyi »szászok« legtekin-tyesebb városa, az ódon Brassó idétől feké-tére festett nagy templomával, sugár tornyá-
val, helylyel a még fönnálló lőréses város kerítésével, a természet szépségeiben gyönyör-ködő, — régészetett megfigyelő turistát nyá-jasan hivogatja.

Brassó fenséges magas hegység alatt fekszik, s az óriás sziklaktól védett várossal leg-inkább észak felől közlekedhetni, s a felig síkón elszórt város felett a 3136 l. magas Czenk-

hegy erdő-koszoruzta, hirtelen meredek oldalával uralja a vidéket. A Czenk-hegyről a nép ajkán monda kering, a mely elmondja: a Czenk-hegyen óriás kigyó lakott s egyszerre egy borjut nyelt el. A czenki kigyó-óriás sok veszedelmet okozott, de megölni senki sem vállalkozott, tehát cselhez folyamodtak: egy nyuzott borju bőrét mésszel töltötték meg, és a mikor a sárkány lenyelte, élettelenül dobtant le. A Czenk magas ormán erős vár volt, keletkezését azonban homály fedi, de a XI. században már fennállott.

Erdélybe betóduló ozmánok elől 1421-ben a brassói polgárok Czenk várába zárkóztak. 1450-ben Czenk vára már rom volt, és a brassói polgárok Hunyady János elé kérvényre járultak: Czenk vár anyagját lehordhatják-e, hogy városuk erődítésére alkalmazzák. Ama czenki kőhalmzból épült a városban még fennálló két csonka őrtorony, melynek egyike a nyugati bérce oldalán, sötétben bámul le, lőrésével jobb napjai fölött gondolkodva. Ama őrtornyot 1599-ben villám sújtotta, és azóta fekete toronynak nevezik.

A Czenk-hegyvel átellenben a város kebeléből kiemelkedve a jelenlegi fellegrára fordul tekintetünk. A várhegy oldalán a brassói híres posztó-szárítók hosszú állványai sajtósan tűnnek föl. A magas hegyoromról a fellegrvár barnult falai tekintenek le, s a hagyomány szerint a XI. században ama helyen a német lovagrend favára terült el, mély árokkal, földhányással környezve.

Brassó alatt sok ellenség fordult meg: 1536-ban a tatárok, — 1432-ben pedig Wlad Drakul havasföldi vajda dulta föl, s 1529-ben Péter moldvai vajda rombolta le. — Ama válságos korszakban a brassói szászok I. Ferdinánd király pártjához szegődvén, maguk védelmezésére a régi favár helyébe, szolid anyagból, a mai czitadellát emelték, melyet 1628-ban iktári Bethlen Gábor, — 1688-ban a híres Karaffa császári generális, — 1690-ben gróf Thököly Imre fejedelmi serege fogta körül, — 1849-ben pedig az oroszok szállták meg.

Brassó ódon utcáin, régi emeletes házai közt az 1380-ban épülni kezdett, s negyven év alatt bevezetett Lutheránus nagy templomhoz hajtottam. A faragott kövekből épült templom barna színe első tekintetre meglepi az idegent; az 1689-diki tűzvész előtt a templom külső oszlopait aranyozott szobrok ékítették. Bent a templom hajóját tizenhat toskániai oszlop támogatja, s a székek a zürichi öreg dom mintájára, nagyrészt fal mellett vonulnak el. Nevezetes szász férfiak szobrai tudunkra adják, hogy a híres brassói királybíró Weisz Mihály több másokkal a templomban van eltemetve.

Brassóban létem alkalmával hallottam, hogy az ottani nagy templom orgonája és hangja legnagyobb egész Erdélyben.

Brassóhoz kevés távolságra emelkedik a Piatra szikla-piramis, melyet közbejött akadálytól fogva, sajnálatomra meg nem tekinthettem. Mint mondják, ama szikla keskeny nyílásán szűk barlangba jutunk, a barlang gyér világa a szikla felső magaslat repedésen szűrődik le. Ama barlangról a hagyomány elmondja, hogy Salamon királyunk csatát veszve, elbujdosott, s az egykor nagy pompa közt élt magyar király a világi dicsőségtől elfordulva remete lett és vadbogyókkal táplálkozva, a Brassó melletti Piatra barlangjában élte le végnapjait, és ama barlangot: Salamon várának nevezik.

Másnap korán keltem föl; szállóházam ablakából legelsőben is a nyugati magas hegy ormon borongó csonka őrtoronyra esett tekintetem, és elfeledtem, hogy idegen elemek közt vagyok, csak a letűnt századokra gondoltam, melyeknek vihara annyi vérral szerzett dicsőséget, s mennyi megpróbáltatást mért szegény

drága magyar nemzetemre!... A fölkelő nap gyönyörűen aranyozta be a délies ködpárában uszó hegy vidéket, s az indóházhoz hajtottam.

Állomások gyorsan tüntek előttem, csakhamar szerény zöld halomról, a brassói hegyekkel, a finom ködpárába burkolt határszéli havasok egyes csucsainak viola színű távolában. Földvár romjai néztek fölém. A várhoz közel Földvár városka terül, sugár tornyu temploma a XI. században épült. Földvár várát a hagyomány szerint a Bárczaságot hajdan birtokolt templáriusok építették.

1603-ban a Bárczaságot, seregével megszállott, Erdély trónját követelő Székely Mózes elől, Földvár lakosai, a magas kőfallal környezett, — Olt vizétől védett Földvár várába futtattak. 1612-ben Földvár alatt kemény csatát vívtak a szászok, mert a nagy regény-íróktól József Miklóstól szépen jellemzett híres brassói királybíró Weisz Mihály, Erdély fejedelme, a kicsapongásairól hírhedt Báthori Gábor ellen föllázadván, serege élén a fejedelmi csapattal Földvár alatt összeütközött, de a csatát elvesztette. — Az 1848-diki magyar szabadságharcban a magyar sereg, a császáriakkal szintén összeütközött Földvárnál.

Az Olt hídján áthaladva, nyájas, bércezes, lankás vidéken roboognak. Mésző sziklák, erdős hegyek bámulnak reánk, melyek hol közelebb, majd távolabb húzódnak. Az Olt vize távoli havasokból csörtető futtában kifáradva, fővényes medrében lvmhán hajlik közelünkbe, de Alsó-Rákosnál zsilipekbe szorult fodraival zuga siet odább; darabig tompa bugással felel, vegre kört vágva elpártol a vidéktől, s erdős hegység alá vonultan, lassu hullámokkal Fogaras földére vonul be, s a vörös toronyi szoros fölé sántikál. — Halmeskáktól, izmos kőfalaktól környezett falusi templomok, kemény nélküli házikók siklanak el előttünk, s nyájas, lankás hegy tövében, a fogarasi, s feljebb a vöröstoronyi hegyek viola távlatával Homoród igénytelen házai láthatók s Homoródtól tágas völgy nyílásából, mezőségeken át tekintve, Erdély történelmében gyakran emlegetett Bárczaságra nyílik kilátás. A lankás hegység közt az utvonaltól balra, a kőhalmi vár emelkedik. Kőhalm kis város feletti hegyen romjaiban is imponáns rom sötétlik: Kőhalm vára, ama szép romok multjáról a történelem keveset beszél, az erdélyi nemzeti fejedelmek korszakában a kőhalmi várat állami fogházul használták.

(Folyt. köv.)

Az öltöző titkai.

— Egy kíváncsi színházlátogató története. — Aradról írják a következő jóízű apróságot:

Egy ismert aradi ur, ki életében sokat látott, tapasztalt, úgy tatálta, hogy összes, szerzett ismeretei mindaddig fogyatékosak, amíg színéről-színre nem lát — egy szinpadí öltözőt, de nem olyat, a hol a színész urak pipáznak s bajuszt, szakált ragasztanak, hanem ahol finom rizspor száll a léghen, gömbölyü vállak fehérlenek, trikók selyme feszül, chinai-tusba mártott ecset dolgozik a szemöldökön.

A sokat tapasztalt ur temérdeket összeábrándozott a női öltözőkről s mikor egyszer »Naná«-ban elolvasta a híres öltözői jelenetet: elhatározta, hogy amit a welsi herceg megtett, azt ő neki is muszáj lesz megtenni.

Csak mikor elkezdte kerülgetni a szinpad misztériumait: akkor vette észre, hogy könnyebb a tevének a tú fokán átbujni, mint szakállas teremtsének behatolni a női öltözőkbe. Hétféjú sárkánynál jobban őri azokba a bejárást Ajtai, az aradi színház felügyelője. »Lélek ez ajtón se be, se ki!« Így szól a színházi sárkány számára Arad Irányi Dánielje által kiadott ordré.

A sokat tapasztalt ur, nem lévén újságíró, nem engedte magát végkép visszariasztani.

Eltökélte, magában, hogy ravaszul kieszett titkával fog tuljárni az ajtó-örző sárkány eszén. Fogta magát s beállott tűzbiztosítási ügynöknek egy biztosító társulathoz. Ez volt a létra, amelyen föl lehetett mászni a szinpad hetedik egébe: a női öltözőkbe. . . Emberünk úgy spekulált, hogy neki, mint tűzbiztosító ágensnek hivatalos minőségben szabad lesz akármikor a színház akármelyik részét megvizsgálni, különösen az öltözőket, ahol a sok lenge szoknya valóságos tűzfészek.

A fortélyos terv el is sült. Az »ügynök« ur hivatalos passepartout kapott, hogy akkor és oda kukkanjon be, amikor és ahová neki tetszik. . . Emberünk mindjárt az nap este megjelent a színházban felsütött bajuszzsal, kegytűsen, a leghódítóbb s legmagasabb krágliban s zsebében egy csomó szalonczukorkával, amik arra voltak szánva, hogy a női öltözőben hangulatot költsenek s az udvarlást bevezessék.

Már indulóban volt a hódító hadjáratra, mikor mellé áll — egy óriási tűzoltó, nyakig felszerelve, kezében egy kézi fecskendő csővel s követi az »ügynök« urat. Ez gyanús néz a vizipuskás kíséretre:

— Mit akar uram? Minek jön utánam? Mit tartja felém azt a vízi puskát?

A tűzoltó így felel:

— Be vagyok osztva uraságod mellé. Mikor ügynök ur tűzvizsgálatot tart: nekem a vizipuskával mindig mellette kell lennem.

— Ha az öltözőkbe megyek is?

— Még akkor csak igazán.

Az »ügynök« ur megfordult a sárkány elhagyta a színházat. . . Azóta nem is jelen meg a tűzi vizsgálatra. . . Az ördögbe is! Vizipuskás tűzoltóval bajos dolog női öltözőket vizsgálni.

Közgazdaság.

Népgyűlések a zónatarifa mellett. Berlinben nagy népgyűlés volt, mely elfogadta dr. Engel határozati javaslatát, mely a zóna-tarifa behozatala és a negyedik osztály megszüntetése mellett nyilatkozik és ellenzi a porosz államvasutaknál tervezett újabb reformokat. A gyűlés megbizta az elnököt, hogy juttassa e határozatot a szövetségtanácshoz, a birodalmi gyűléshez, a porosz miniszteriumhoz, a porosz országgyűléshez, az országos vasúttanácsokhoz.

Versenylovak szállítása. A fölmívelésügyi miniszter értesíti az érdekelt feleket, hogy a versenylovak szállításának könnyítése czéljából a marhalevel kötelezettsége megszünteti és megengedi, hogy a versenylovak a magyar lovaregylet által kiállított igazoló levél alapján, a mely igazoló levélnek azonban tartalmaznia kell a tulajdonos nevét, a ló származási helyét és leírását, valamint annak igazolását, hogy a ló versenyre vagy versenyről szállítottik — marhalevel nélkül is szállíthatók legyenek. Ugyanazon eljárás alkalmazandó a külföldről versenyre ide szállított és az illető külföldi lovaregylet megfelelő igazolványával ellátott külföldi versenylovak szállításánál is.

A sertésenyésztés.

Egy tapasztalt gazda, az általa alkalmazott tenyésztési mód mellett, a sertésenyésztést, a mezőgazdasági viszonyok nyomán helyzetében is jövedelmezőnek állítja. Tapasztalatból merített gazdasági módját következőkben közöljük gazdaközönségünkkel:

»Mindenek előtt a kocza nevelést tartom fontosnak, mert tenyésztésre csak minden tekintetben jó természetű koczából származó gondosan kiválasztott malacz alkalmas, mely mint süldő a bugástól (párzástól) legalább 1½—2 éves koráig óva van, hogy kellően kifejlődhessek. — Csak az ilyen süldőből lehet koczából várhatja a tulajdonos a befektetett

kiadásoknak kamatozó visszatérését, vagyis jövedelmét, — még a mai rossz viszonyok között is.

A sertésnek szervezete elég szerencsésen van alkotva, mert rövid négy hóig hordja vehető és kedvező táplálék mellett csakhamar hajlandó újra a bugatásra, sok esetben már a szoptatás ideje alatt is, amit mint mindenki által tapasztalt tény, nem szükség bizonyítanom.

Ezen gyors tenyésztési procedura lehetővé teszi azt, hogy egy évben kétszer malacoztassuk meg a jól kifejlett koczákat, — az első esetben a malaczkok felnevelésével, a második esetben pedig azoknak 2—3 hetes korukban való felhasználásával.

Az első felbugatást augusztus hónapban fogantatva, a malaczkok december hónapra esnek, ezen malaczkozást a szokásos újvi malaczkpelenyítés tájra szánjuk, felkeresve vele fővárosunkat, esetleg a provinciát, de még Bécsset is, hol darabonként — már itthon megtisztított állapotban — 3—5 forint fizetik előre szerződött biztos vevők.

A december végén szárazon maradt kocza, jó tartás mellett, a bekövetkező első holdtöltével rendszeren felbug és május havában megmalacozzik; most aztán azon malaczkokat, melyeket tenyésztésre nevelünk, két hónapig szopni engedjük és a koczákat a tarlokra, különösen az árpatarlokra bocsájtva, már augusztus havában ismét felbugathatjuk.

Ezen minden nehézség nélkül keresztülvihető tenyésztési mód mellett, a tenyész anyagba fektetett tőke kamata és az évi tartás költsége visszanyerhető, sőt ezen felül tiszta jövedelem is marad és e körülményt a ma már nagyon is számítani kényszerülő gazdaságaim szíves figyelmébe ajánlom.

Budapesti gabnaárak. Febr. 24. Hivatalos jegyzések. Buza tavaszra 8.21 pénz 8.23 áru, őszre 7.81 pénz, 7.82 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.16 pénz, 6.17 áru, jul.—aug.—pénz, — áru, aug.—szept. — pénz, — áru. Zab tavaszra 6.94 pénz, 6.95 áru, őszre 6.17 pénz, 6.18 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 13.75 pénz, 13.85 áru.

Kőbányai sertésüzet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

— febr. 23.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg. súlyban) ———— 3. Fialat nehéz (páronként 320. klgon felüli súlyban) 45.—49.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. súlyban) 47.—47.50, 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) ———— 7. Közép (páronként 220—210 klg. súlyban) 45.—46.— 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 44.—45.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 45.—46.— 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 44.—45.00 Sertés létszám: 1891. febr. 20. napján volt készlet 87,134 darab. A hízott sertés üzletirányzata: Az üzlet változatlan. Nevelni való sertés malacz (4—11 hónapos korban) — Felhajtás.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Szives tudomásul!

Ujjonnan megnagyobbított üzletünkben nagyválasztéku

SZÖNYEG ÉS FÜGGÖNY

raktárt rendeztünk be, mely czikkeket minden minőségben s a legújabb mintákban, **igen olcsó árakon** ajánljuk a n. é. vevő közönségnek.

SZABÓ LAJOS FIAI.

Erzsébet kávéház.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a **Czepléd- és Batthányi-utca sarkán a Polgármester ur házában 20 év óta fennálló, eddig B ö h m Sámuel ur által birt**

KÁVÉHÁZAT

átvettem, azt ujjonnan renoválva, diszesen berendezve, a mai kor kívánalmaihoz képest kényelmes és izléses kiállításban

„ERZSÉBET” kávéház

czimmel f. é. márczius hó 1-én a

Magyari testvérek zenekara

közreműködése mellett megnyitom.

Főtörekvésem lesz m. t. vendégeimet egy kitűnő kávéházi italok, valamint jó és tisztán kezelt borok, hideg felvágottak stb. ugyszintén pontos kiszolgálat által kielégíteni.

HÁROM TEKE-ASZTAL

áll vendégeim rendelkezésére.

Hosszu évi tapasztalataim egy helyben, mint a fővárosban, utóbbi időben hosszasanban a Központi kávéházban, mint főpinczer működtem, azon föltevésre jogosítanak, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthetem

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, számos látogatást kér

mely tisztelettel

Glück L.

kávés.

MEGHIVÁS.

A DEBRECZENI „IPAREGYESÜLETI TAKARÉK ÉS HITELINTÉZET”

1. cz. részvényesei a folyó 1891. évi márczius hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor az intézet üzleti helyiségében (Csapó-utca 335. sz.) megtartandó

XVII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy szavazatjog gyakorlatára csak oly részvényesek jogosítvák, kiknek nevei a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a részvénykönyvbe bevezetve vannak.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság által az 1890. évről beterjesztett üzleti jelentés, valamint a felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása, az előterjesztett mérleg helybenhagyása, illetőleg megállapítása, a nyereség felosztás, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvényi feletti határozás.

2. Az alapszabály 36. és 37. §. értelmében két kilépő s egy lemondott, tehát 3 igazgatósági tag választása.

3. Netaláni indítványok feletti határozás.
Az évi jelentés és mérleg s az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

A „DEBRÉCZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindennemű nyomtatványokat, a. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket, kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb.

a legizlésebb kivitelben és jutányos árak mellett.

— Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimzendők. —

Uj vállalatunkal, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legeljerjedtebb politikai napilapja a

„DEBRÉCZEN”

s nyomtató, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Birosági nyomtatványok készletben vannak.

Nyomatott a „Debrezen” nyomda részvénytársaság nyomdájában. 1891.